

Beyond Gillette.

"The third blade is invisible.
It belongs to me."

FERDINANDO FREGA

NANDO THE SCRIBE

THE GILLETTE QUADRILOGY • VOLUME IV

NAPLES-POST.COM

VOORBIJ GILLETTE

THE COMPANY · 12

Het vierde deel van de Gillette-quadrilogie: een manager die wordt aangenomen om een Napolitaans uitvaartbedrijf te leiden en uiteindelijk Gillette-scheerapparaten voorschrijft aan de doden, daarna zijn eigen begrafenis in een trainingspak, een hiernamaals met incheckbalies en onboardingprocedures, de begrafenissen van vijf miljardairs, gadegeslagen als consultant, en een laatste verzoek om in Amerika herboren te worden — met een handtekening bij aflevering.

COLOFON

Ferdinando Frega — Nando the Scribe — Het Vijfde Mesje

Verhalende pionier van de Gedragscode. Hij bouwde een redactioneel ecosysteem van één dollar rond één enkel idee: de financiële wereld heeft geen geldprobleem. Ze heeft een gedragsprobleem.

Geredigeerd en samengesteld binnen het ecosysteem **ONEDOLLAR-STORIES**. Digitale architectuur: **NAPLES-POST · NOASPECTTIME · ONEDOLLAR-STORIES.** Voor het eerst gepubliceerd in 2026. Gezet in een strakke, moderne typografische opmaak, geoptimaliseerd voor digitaal lezen. Uitgegeven in de Verenigde Staten.

AUTEURSRECHTVERMELDING

© 2026 Ferdinando Frega. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, verspreid of doorgegeven in enige vorm of op enige wijze, met inbegrip van fotokopieën, opnamen of andere elektronische of mechanische methoden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, behalve in het geval van korte citaten in kritische besprekingen en bepaalde andere niet-commerciële toepassingen die de auteurswet toestaat. Ongeoorloofd gebruik, verveelvoudiging of verspreiding van dit werk is verboden.

NOOT VAN DE REDACTIE

Dit is het vierde en laatste deel van de Gillette-quadrilogie.

door Ferdinando Frega — Nando the Scribe.

De volledige reeks:

Deel I — Drie mesjes. Eén Gillette. (2026) naples-post.com

Deel II — Brand Narrative Gillette. (2026) naples-post.com

Deel III — Onmogelijk Gillette. (2026) naples-post.com

Deel IV — Voorbij Gillette. (2026) naples-post.com

Dit deel sluit het verhaal niet af. Het haalt de laatste muur weg.

VÓÓR DE EERSTE SNEDE

De meeste mensen brengen hun leven door met proberen geaccepteerd te worden door systemen die ze niet zelf hebben gebouwd. Bedrijfssystemen. Redactionele systemen. Sociale systemen. Familiesystemen.

Ze passen zich aan. Ze onderhandelen. Ze wachten op erkenning.

Ik heb dat geduld nooit gehad.

Mijn leven werd gevormd door drie mesjes.

Het eerste was van een man die een afgedankt idee veranderde in een van de bekendste namen uit de moderne geschiedenis: **King Camp Gillette**.

Het tweede was van mijn vader — veertig jaar binnen The Gillette Company — die me leerde dat discipline niet schreeuwt; ze kalibreert.

Het derde is onzichtbaar. Het is van mij. Het snijdt door industrieën, identiteiten, landen, mislukkingen, succes, schrijven, stilte — en door systemen die nog steeds niet weten waar ze mij moeten plaatsen.

Dit boek is geen viering van succes. Het zijn geen memoires. Het is geen zakelijk handboek. Het is geen literatuur die om goedkeuring vraagt.

Het is het verslag van wat er gebeurt wanneer een man ophoudt te vragen waar hij thuishoort en begint met het bouwen van structuren die de werkelijkheid dwingen hem te erkennen.

Sommige namen verkopen producten. Sommige namen verdwijnen. Sommige namen laten sporen na, lang nadat de hand er niet meer is.

Dit is het verhaal van drie mesjes. En waarom één naam nooit genoeg was.

HET WERK

Werk heeft me nooit bang gemaakt, nooit ongelukkig. Tegen wie eronder leed, grapte ik altijd: *“Als je zin hebt om te werken, spring dan op mij.”* Een manier om hun ellende te bezweren en hun te laten zien dat werk voor mij gewoon betaald vermaak was.

Ze keken me aan en begrepen het niet. Ik lachte altijd, was altijd blij, ook als ik op papier twintig uur per dag werkte. Vermoeidheid was een luxe die mij nog niet te pakken had gekregen.

Met de tijd begreep ik waarom: een grootvader die mijnwerker was, een vader die verkocht zonder ooit te stoppen, en ik — het product van hun genen. Ik had niet anders kunnen worden.

In mijn dagelijkse uitingen, naar buiten gericht en luid, verklaarde ik dat ik voor het beste bedrijf ter wereld werkte. De mensen begrepen het niet, en ik kon het niet uitleggen. Geld was slechts een gevolg van een dagelijkse voorstelling tussen theater en problemen — het eerste zette je aan het denken, het tweede dwong je ze op te lossen.

Dus trok ik de wereld rond, meer dan vijfenzestig landen. Mijn leven als consultant en adviseur vulde elk uur, behalve de nacht. Tot mijn dochter me op een dag vroeg om thuis te komen, naar Italië.

Hoe had ik nee kunnen zeggen. Het was 2020. Op het moment dat ik het huis binnenstapte, ging de telefoon — netnummer van Milaan. Een vrouwenstem: *“U spreekt met dr. Musolino van MERCURY URVAL. Wij hebben uw cv. Een klant van ons zoekt een profiel zoals het uwe. Wanneer bent u beschikbaar?”*

“Neemt u me niet kwalijk”, zei ik, “ik kom net terug uit Zuid-Amerika en ik weet niet zeker of ik heb begrepen wat uw werk is.”

Ze lachte, briljant, scherp, en schakelde over op het Spaans: *"Yo busco la cabeza por un trabajo. ¿Entiende?"* Ik antwoordde: *"Claro que sí."* We lachten allebei.

"Wanneer kunnen we een videogesprek houden?" "Plant het in op Zoom en stuur me de link. Ik ben stipt. Ik ben serieus." "We weten dat u serieus bent. U bent de zoon van de Gillette-groep. We hebben jarenlang met hen samengewerkt. Maar u bent nooit via ons gegaan." "Ik wist niet dat u daar werkte. Een mooie gelegenheid om u nu te leren kennen. Wat er ook gebeurt, het wordt een succes."

Ik hing op. Mijn dochter fronste. "Wat is er?" "Papa, je bent getrouwd. Je komt net binnen en je praat al met een andere vrouw?" "Giorgia", zei ik, "de zonde zit niet in het praten. Pas in het liggen."

We lachten.

HET VIDEOGESPREK

Ik verscheen keurig gekleed: geschoren, schoon, horloge, lichtblauw overhemd, blauwe das... en daaronder alleen een boxershort. Mijn vrouw had mijn broek ergens in huis weggelegd en ik kon de koffer niet openmaken om een andere te pakken.

Het was warm. Eerlijk gezegd maakte ik me geen zorgen. Ik was ervan overtuigd dat ze nooit zou zien wat er onder mijn middel zat. Dat dacht ik tenminste.

Het gesprek begon. Ze legde het bedrijf uit: een Napolitaanse multinational, actief in heel Europa, drie vestigingen, 176 voertuigen, bijna 120 werknemers. Ze hadden een manager nodig om het merchandiserkanaal en de verkoopploeg te leiden.

Het paste bij mijn vaardigheden. Maar toen ik vroeg in welke sector ze actief waren, lachte ze.

“Zullen we elkaar tutoyeren?” “Natuurlijk.” “Ik ben Marta.” “Ik ben Nando.”

“Ze zijn marktleider in de uitvaartbranche. Hun slogan luidt: *‘Als je sterft, stijgt je bestedingswaarde.’”*

Ik vertrok geen spier. Ik moest begrijpen wat merchandisers met de doden te maken hadden.

De eigenlijke functie werd zo samengevat: **verantwoordelijk voor de visuele opstelling van de post-mortem-presentatie.**

Ik snapte het niet. “Sorry, wat moet ik precies doen?” “Je coördineert het personeel dat de doden in de kisten legt, ze aankleedt, ze wast en ervoor zorgt dat ze er voor de familie verzorgd uitzien.”

“En het interessante deel is het geld”, voegde ze eraan toe. “Als je aanneemt, is de eerste maand € 12.500 plus onkosten. Geen contract. Alleen een kwitantie.”

“Waarom geen factuur?” “Goede vraag. Ze hebben dat woord uit hun woordenschat geschrapt. De meeste overledenen waren volgens hun families slachtoffer van *‘fatture’* — vervloekingen, geen belastingen. Dus alsjeblieft, begin niet over facturen.”

“Standplaats?” “Jij kiest: Napels, Barcelona, Londen. Je kunt over drie dagen beginnen.”

Ik dacht: ik heb mijn hele leven de levenden geleid. Hoe moeilijk kunnen de doden zijn?

We namen afscheid. Ik zei dat ik naar Napels zou gaan. Zij zou de details per e-mail sturen. Ik hoefde haar niets te betalen.

“Waarom niet?” “Vandaag trakteer ik. De volgende keer dat je in Milaan bent, nodig je me uit voor een etentje. Ook al ben ik getrouwd, voor één avond maak ik me helemaal vrij voor jou.”

Ik stond op, in de veronderstelling dat het gesprek voorbij was. Ze was nog online. Ze zag me in mijn boxershort.

Ze barstte in lachen uit. “Ik hoop dat je niet van plan bent zo te werken. Ze zijn niet bereid je zoveel te betalen — en ook niet om een manager in zijn ondergoed te zien.”

DE LEVERING

Ik kwam aan op het centraal station van Napels. Een man in een zwart jasje met een pet hield een bordje omhoog: **sg. FREGA MAN… AGER.**

Waar ben ik?

Hij begroette me. “We moeten eerst een levering doen, daarna gaan we naar het hoofdkantoor.”

We stapten in een Mercedes 300 CDI — lijkwagenversie. Mijn trolley bleef voorin. Achterin was geen plaats: daar stond de kist. Onze levering van de dag.

We stopten bij de woning van de overledene. Een vrouw zei: “Nee, de dode is hier niet op dit uur. U vindt hem op nummer 38. Dit is twaalf.”

Geen Cinecittà. De Spaanse Wijken. Armoede, misdaad, ironie, overleven.

Ik begon te lachen. Ik wist dat dit een unieke ervaring zou worden. Onmogelijk om aan mensen te vertellen — ze zouden me nooit geloven.

Op het juiste adres vroeg de chauffeur, voordat hij de kist uitlaadde: “Is de dode hier?” De vrouw antwoordde: “Het feest is hier.”

“Maar voordat jullie uitladen, moet ik weten of ze de kist hebben betaald”, voegde ze eraan toe.

Hij belde het bedrijf. Bevestigd. Een kist van de klasse *reverse*.

Ik begreep het niet. In de auto vroeg ik Paolo, de chauffeur: “Wat betekent reverse?”

Hij keek me aan. “Het is zoals gereviseerde laptops. Een gereviseerde kist. Eén jaar garantie. We hebben hem bij een ander uitvaartmagazijn opgehaald, schoongemaakt, de bekleding vervangen, ontsmet en weer op de markt gebracht.”

“En het voordeel?” “De familie betaalt de halve prijs. Ze besparen. In Napels letten ze op zulke dingen.”

HET HOOFDKANTOOR

Een huis langs de weg met een enorm veld eromheen. Twee loodsen ernaast. Elke avond leverde dezelfde vrachtwagen, met dezelfde chauffeur, op hetzelfde uur, lege kisten af. Het zette me aan het denken — maar het baarde me geen zorgen.

Ik bekeek een label: *Made in Austria*. Nep. Werkelijke herkomst: twaalf kilometer verderop, **SECONDIGLIANO.**

Maurizio, de eigenaar, bracht me naar een B&B. Kleine studio, functioneel. Een jong, vriendelijk, zwaarlijvig Pools kamermeisje

dat keek maar niet sprak.

De volgende ochtend groette ik haar in het Pools. Ze smolt.

Mijn vrouw belde. Ik vertelde haar niets over de voorstelling. Alleen dat het serieus werk was. En ik geef altijd alles. Werk is geen spel.

Laat de boer nooit weten hoe lekker kaas met peren is.

Om 2.00 uur 's nachts klopte Paolo op mijn deur. "We moeten gaan. Een levering. Jij moet instructies geven voor je werk."

Niemand had me verteld wat mijn werk was.

Een paar kilometer. Een man van tweeënzeventig. Hartaanval. Hij moest worden aangekleed, gewassen, klaargemaakt voor de foto's.

"Hoe scheren we hem?" vroegen ze.

"Gebruik een Gillette-WEGWERPSCHEERMESJE." Ze hadden er geen. Ze lieten me een Gillette-scheerapparaat zien dat ze *de schoffel* noemden. Waar ben ik in godsnaam.

Ze wilden een stuk zeep gebruiken om schuim te maken. "Waarom gebruiken jullie geen scheerschuim?"

"We gebruikten PRORASO. Exclusieve aanbieding 600 ml, voor de prijs van 200 ml. Geld bespaard. Toen het op was, gingen we terug naar zeep."

"Ga een aftershave uit de EMULSIONI-SERIE kopen. Zonder bloedsomloop blijft alcohol niet op de huid hangen. Deze wel."

Voor de kleding had de familie het trouwpak meegegeven. Gedragen op de twee belangrijkste dagen in het leven van een man: het huwelijk en de dood.

Overal volkswijsheid. De logica wordt vervangen door de noodzaak. Daarom blijven echte managers niet op kantoor — ze leven in het veld, waar de werkelijkheid ademt.

Op de terugweg nog een telefoontje. Nog een huis. Een man van veertig, kanker.

“Hoe scheren we hem?” vroeg de nieuwe ploeg.

“Ga naar de markt. Koop een MACH3 of een FUSION GILLETTE. Een man van zijn leeftijd verdient comfort zonder vervaldatum, waar hij ook heen gaat. En haal een Gillette-scheergel. Ik laat het jullie zien — een beetje op je vingertoppen en het rijst als slagroom.”

Ze volgden de instructies. De families waren blij. En ik besefte: zelfs nadat ik Gillette had verlaten, verkocht ik nog steeds hun producten. Ik kon er niets aan doen. De moeder is altijd bij me.

DE VOLGENDE DAG

Elke dag voelde als een toneelstuk met andere acteurs. Voor de levenden lijkt de dood statisch — dat is hij niet.

Er kwam een vrouw naar het kantoor. Haar bejaarde moeder was net overleden. Haar verzoek verraste me, maar schokte me niet.

De overledene was drieëntachtig, met een sterke haargroei op de benen. Voordat de kist werd gesloten, wilde ze dat haar moeder werd geschoren.

Ik stuurde de vrouwenploeg. Ze stonden klaar om scheerapparaten voor mannen te gebruiken voor een vrouwelijk ritueel — twee werelden die elkaar zelden ontmoeten en vaak botsen.

Tot in de jaren ’90 gebruikten vrouwen de mesjes van hun man. Toen schiep de markt producten voor vrouwen. Waarom geen nieuwe culturele gewoonten scheppen?

Ik zei tegen Vanessa dat ze naar de dichtstbijzijnde winkel moest gaan en DISPOSABLE AGILITÉ moest kopen — die we vroeger verkochten — of VENUS GILLETTE, plus SATIN CARE-schuim.

Alles werd perfect gedaan. Na zeven dagen had het bedrijf zijn grootste probleem opgelost: **informatie**.

Zaterdagavond stonden de ploegen in de rij om betaald te worden. Ik stond ook in de rij. Toen stapte ik uit de rij, vertrok en ging naar huis, naar mijn gezin.

Ik had die mensen mijn kennis gegeven. En ik besloot dat ze niet betaald moest worden. Wanneer iets voor het goede wordt gedaan, heeft geld geen reden van bestaan.

Want zo ben ik.

Nando

MIJN EIGEN BEGRAFENIS

Ik had begrafenissen altijd liever overgeslagen. Mensen herinneren om wie ze waren, niet om hoe ze waren ingepakt en verzonden, voelde waardiger. Maar deze keer kon ik er niet onderuit. Het was *mijn* begrafenis.

Zes arme drommels droegen de kist. Mijn dochter weigerde het klassieke zwarte pak en kleedde me in plaats daarvan in een trainingspak. “Waar je ook heen gaat, je moet het comfortabel hebben”, zei ze. Tennisschoenen inbegrepen. En mijn telefoon, handig in een zakje gestopt. Een picknickset voor het hiernamaals.

De lijkwagen was comfortabel genoeg, al had de schokdemper linksachter dringend hulp nodig. Bij elk gat in de weg gleed mijn linkerbal uit mijn onderbroek. Er was geen licht in de kist, dus ik kon het niet rechtzetten. Een vleugje frisse lucht in de duisternis van de eeuwigheid.

Bij de ingang van de kerk zetten ze me op vier houten balken. Mijn enige zorg: hadden ze me goed neergezet, of zou ik eraf rollen als een zak aardappelen? Toen herinnerde ik me: ik lag al op de bodem van het leven, dood.

De priester sprak. Wat waarheden, veel verzinsels. Daarna de stoet mensen die dingen over mij voorlazen. Tot een oude vrouw naderde, de kist kuste en vroeg: “Mag ik hem kussen voordat jullie hem erin stoppen?”

Een vriendin stond op en zei: “Mijn man vroeg me altijd precies hetzelfde voordat hij hem erin stopte. Nog één laatste kus.” Ahahahah.

Plechtigheid voorbij. Alleen ik en de chauffeur vertrokken naar de begraafplaats. Het adres stond direct op de kist geschreven: *Begraafplaats Condera, grafvleugel, perceel vijfenveertig, fase 23, tweede verdieping, eerste nis*. Onmogelijk om je te vergissen. De mensheid was geëvolueerd: geen afdelingen meer voor mannen of vrouwen. Gewoon doden. Efficiënt.

Hij leverde me af, zwaaide en vertrok. En ik dacht: *wat moet ik nu doen?*

Twee dames — al een paar jaar dood — kwamen langs en nodigden me uit voor een koffiepauze, terwijl de Raad van het Uitvaartsyndicaat de nieuwe regels voor nieuwkomers goedkeurde.

Ik was nieuwsgierig, maar moe. Een nieuwe rol, een nieuw bezit, iets om te leren zodat de wereld maar één ding kon zeggen:

Ik was nieuwsgierig, maar uitgeput. Ik was nog geen dag dood en ze gaven me al papierwerk. Zelfs de eeuwigheid had onboardingprocedures.

Nando

ALDILA' STREET, NY CITY

De avond voordat alles gebeurde, at ik wat zwaar. Gebakken paprika's met aardappelen, een varkensschenkel van een kilo, twee glazen rode wijn en — om elegant af te sluiten — een kom salade van borlottibonen.

Het was 7 mei 2058. Ik was pas drieënnegentig, maar je zag het niet aan me — dat wil zeggen, ik liep er niet mee te koop. Een echte Calabrees: gereserveerd, niet geheimzinnig. Zo was ik nu eenmaal. Zo was ik.

Ahahahah.

Toen gebeurde het: ik zag mijn lichaam nog in bed liggen, en ik stond erbuiten en keek ernaar. Ik liep naar het bureau om de computer aan te zetten en een verhaal te schrijven — dat had ik zo lang gedaan dat het mijn favoriete tijdverdrijf was geworden. Maar mijn handen bestuurden de zichtbare dingen niet meer.

Ik was dood. Ik was op weg naar het hiernamaals.

De eerste vraag die ik mezelf stelde, was niet wie ik zou ontmoeten, noch hoe ik er zou komen. Nee. Het enige wat in mijn hoofd bleef hangen, was: **hoe zouden de mensen die mij kenden op mijn vertrek reageren?**

Ik zag ze al voor me.

“Werd tijd.” — Zij die mij altijd hadden verdragen.

“Het is een van zijn trucjes.” — De pessimisten.

“Weer een manier om zijn leven te vertellen.” — De WordPress-meute.

De kunstmatige intelligenties zouden helemaal niet reageren.

Familie en vrienden? Die waren deze grens al vóór mij overgestoken. Ik haalde ze alleen maar in.

Een hand op mijn schouder gaf aan dat iemand me was komen halen. En we begonnen te vliegen — dat dacht ik tenminste. Maar niet zoals vogels, niet zoals vliegtuigen, niet zoals iets wat we ons ooit hebben voorgesteld. Geen engelenvleugels, geen filmische hemelvaart. Dat alles was alleen het format dat ze ons hadden verkocht.

De overgang was heel anders.

Ik draaide me om naar de hand op mijn schouder, en we waren al in het nieuwe huis.

Beter dan FedEx die pakjes bezorgt. Ahahahah.

Een man bij de ingang deed de check-in, en ik had mijn nummer om binnen te gaan.

De nummertjesautomaat was hier afgeschaft. Alles wat op een rij leek, stond voor de duivel, en de enige vertegenwoordigers die werden toegelaten, waren zij die dat werk tijdens hun leven hadden gedaan. Meer niet.

Mijn beurt kwam, en de welkomstzin was:

“O nee, eindelijk is het ons gelukt je hier te krijgen. Twaalf keer, twaalf pogingen. Wie ben jij?”

Niemand in het bijzonder. Gewoon iemand die je niet verwacht.

Nando

VERVOLG I

Goed, ik was aangekomen op deze plek, die alleen de zonen van de weduwe kenden — tenminste toen ik nog leefde. Maar wat moest er nu gebeuren? Welke gebeurtenissen? Ik zocht de CEO, maar kon hem niet vinden.

Er kwam een vrouw langs, goed gekleed, heel beleefd. Ze bleef niet staan. Ze liet een opgevouwen briefje achter op het dichtstbijzijnde oppervlak en liep door.

Ik vouwde het open. Zaal. Tijd. De Pionierszaal, 11.00 uur.

Geen plattegrond. Ik had de middelen al.

Alleen de laatste periode van mijn leven — slechts 35 jaar — werd beoordeeld. Ik had geluk. De rest van de onzin die ik had uitgehaald, was verjaard. Ik zou niets hoeven te rechtvaardigen of uit te leggen.

Ik kan niet rijden, geen auto, niet lopen — maar ik bevond me in de zaal. En wie tref ik aan rond de vergadertafel?

Ik wed dat je het nooit zult geloven, ook al probeer je het.

Ik ben het zelf, op 5-jarige leeftijd. En ik begon te huilen — niet van ontroering, maar omdat ik niet kon begrijpen hoe ik daar was gekomen, of op welke leeftijd.

Een bekende vraag weerklonk:

“Weet je nog dat ik je vroeg of je bereid was om tot je 93ste te leven?”

“Ja”, antwoordde ik.

“En later, toen ik je vroeg of je klaar was om te lijden en je dierbaren vóór jou te zien vertrekken?”

“Ja”, antwoordde ik.

“Je blijft buitengewoon consequent. Ik heb het de CEO gezegd, maar hij geloofde me niet. En nu weten we niet waar we je onderdak moeten toewijzen.”

Dante schreef de Goddelijke Komedie, maar hij had jouw categorie niet voorzien. Zelfs Bezos met Amazon is het niet gelukt. En Google lag bijna 30 jaar plat.

“We begrijpen het volkomen, maar geef ons tijd. We vragen je stand-by te blijven.”

Stand-by. Ik dacht dat het een marketingterm was. Daarna vroeg ik me af of het ook een standje uit de Kamasutra was. We waren in het hiernamaals, en ik had deze uitdrukking nog steeds niet bestudeerd.

Nando

VERVOLG II

De tijd werkt hier anders. Ik merkte het toen ik probeerde te tellen hoelang ik al wachtte en ontdekte dat het getal steeds van richting veranderde.

Toen een stem — deze keer niet de hare. Gewoon een stem, vanuit geen enkel punt in de zaal.

“Zaal 2. 13.00 uur.”

Ik vroeg niet hoe ik er moest komen. Ik had de middelen al.

De commissie was bijeengekomen om te beslissen wat ze met mij moest doen. Na een lange zitting deed ze uitspraak:

“Je krijgt het officiële mandaat om de ETERNITY-versie van ONEDOLLAR.STORIE. ALDILA.’ te maken. Op één voorwaarde.”

“Welke voorwaarde?”

“Voordat je publiceert, moeten wij de verhalen lezen.”

Ik had al eens iets vergelijkbaars meegemaakt, maar dit was de laatste plek om te blijven. En ik moest een kalme beslissing nemen.

Dus vroeg ik: “Wat krijg ik ervoor terug?”

“Wat wil je?”

“Slechts 1 USD.”

Nando

VERVOLG III

Op een gegeven moment vroeg ik me af waarom ik geen honger had, waarom ik niet douchte, me niet schoor en mijn gewone ochtendritueel niet deed. Wat was ik dom — het werd meteen duidelijk: ik had geen lichaam, dus wat moest ik onderhouden?

Er was verder niemand te zien. Maar iedereen was gewoon gereserveerd, en achter elke ziel zat een missie waar ze niet mee te koop liep.

Toen sprak het plafond. Of de vloer. Richting doet er hier niet toe.

“Frega.”

En ik antwoordde: “Neem me niet kwalijk, maar als het lichaam weg is, hoe is het jullie dan gelukt de achternaam te bewaren?”

De stem snauwde geïrriteerd terug: “Als we je al niet kunnen indelen, je nergens kunnen plaatsen, wil je dan dat we de enige referentie wissen die we hebben? Hoe moeten we je dan identificeren?”

“Goed. Zeg me wat ik voor jullie kan doen.”

“We hebben bericht ontvangen dat in de komende zeven aardse dagen enkele van de beroemdste miljardairs hier zullen aankomen.”

“Op bezoek?” vroeg ik.

“Hier doen we niet aan aandeelhouderschap, noch aan Wall Street Eternity. Alleen af en toe een overnamebod, maar dat gaat jou niet aan. Ze komen omdat hun tijd erop zit. Maar we hebben je advies nodig als toezichthouder op begrafenissen. Je moet observeren en rapporteren wat mensen na hun dood over hen zeggen en denken, en hoe ze zich gedragen.”

“Wat bieden jullie me voor deze operatie?”

“Het gebruikelijke: 1 USD.”

“Deze keer niet.”

“Wat wil je dan?”

“Arm herboren worden, zoals vroeger. Maar deze keer echt in Amerika. Geen vergissingen.”

“Waarom?”

“Er is één ding dat ik meer mis dan wat ook op aarde.”

“Vrouwen?”

“Nee.”

“Wat dan?”

“De geur van putdeksels wanneer de stoom opstijgt. Dat is thuis. Dat is mijn plek.”

Nando

VERVOLG IV

Ze gaven me de lijst, en ik was oprecht verrast dat al die miljardairs tegelijk waren gestorven. Hoe moest ik ze een voor een vertellen? Dat zou alleen in het Internationaal Monetair Fonds passen, en dus vroeg ik om een uitzondering: één verslag tegelijk.

En om persoonlijke redenen zou ik met oom Warren beginnen — hij had mijn Gillette in bezit gehad, die beleefdheid was ik hem verschuldigd.

Daarna zou ik naar de anderen gaan. Maar wat je nu gaat horen, is bijzonder, en het leert maar één ding: we zijn niets anders dan een tijdelijk omhulsel, geen tijd die iets omvat.

- **begrafenis van Jeff Bezos** → geld, macht, nalatenschap, media
- **begrafenis van Bill Gates** → technologie, controle, filantropie, intelligentie
- **begrafenis van Elon Musk** → persoonlijkheidscultus, chaos, fanboys, Mars

- **begrafenis van Warren Buffett** → oud kapitaal, opvolging, stilte
- **begrafenis van Donald Trump** → totaal spektakel, facties, mediacircus

Veel leesplezier.

Nando

VERVOLG V

Begrafenis van Warren Buffett → oud kapitaal, opvolging, stilte

Ze vond plaats achter gesloten deuren. Ze verwachtten maar een handvol mensen — met Berkshire was hij tenslotte niet meer geweest dan het omhulsel van een paar mannen met veel geld, en hij had nooit echt een handelsonderneming geleid, in elk geval niet rechtstreeks.

Wie de zaal onvermijdelijk vulden, waren journalisten en pers, een paar collega's, twee echte vrienden, familieleden en de onvermijdelijke secretaresse van een heel leven — die waarmee hij nooit naar bed was geweest. Allemaal klaar om een komma op te pikken en er een artikel van te maken, een notitie, een gebeurtenis binnen de gebeurtenis. Gelukkig probeerde niemand van hen een boek te schrijven.

Oom Warren was hun zoals altijd allemaal voor geweest. En als hij sprak, luisterden ze — zoals je luistert naar een grootvader die de kleinkinderen om zich heen verzamelt en hun tot in microscopisch detail over de dieren van de savanne vertelt. Alleen was zijn savanne zijn kantoor in Nebraska, en bijna niemand wist het.

Iemand fluisterde, zonder zijn lippen te bewegen, tegen zijn buurman of het zin had dat aandeel te houden of het te verkopen — een instinct zonder geneesmiddel. En het advies van de meester was altijd hetzelfde: als je niet bereid bent je geld op de markt in waarde te zien dalen, blijf dan thuis en leg het onder het bed. Het zal hoe dan ook in waarde dalen, maar dan weet je tenminste altijd wat er over is.

Tijdens de preek van de priester kwam er een brief binnen — pas een paar uur eerder — en hij stond erop hem zelf voor te lezen:

We zullen je nooit vergeten. Je was en blijft de index van ons leven, en je lessen zijn al doorgegeven aan de nieuwe generaties. Want je bent, en blijft altijd, de man die zei: als het buiten regent en je water wilt opvangen, ga dan nooit naar buiten met een vergiet.

Vaarwel, oom.

Nando

Gebouwd door Gillette. Nog altijd je trouwe neef, oom Warren.

VERVOLG VI

Begrafenis van Elon Musk — persoonlijkheidscultus, chaos, fanboys, Mars

Ik had een grotere menigte verwacht. In plaats daarvan trof ik managers aan die bijna opgelucht leken — alsof Elon een moeilijk te verteren maaltijd was geweest, een rijk gerecht dat steeds weer opbrak. Een arme man met te veel geld. Dat was de stille kop.

In de gefluisterde gesprekken hetzelfde refrein: zijn moeder — model, schoonmaakster — en hoe het lot de Jongen tot de rijkste

man op aarde had gekroond, terwijl hij nooit een vaste vrouw had gehad om alles aan na te laten. Hybride, zoals zijn bedrijf. Half genie, half storing.

De journalisten waren er natuurlijk. Het mediacircus mist nooit een begrafenis met kijkcijferpotentieel. Het ritueel was het gebruikelijke — camera's, gemompel, de geur van natte bloemen.

Maar de priester… de priester was de echte plotwending.

Toen hij over Elon sprak, zei hij: "Hij was een trouwe vriend. Hij heeft me ooit geholpen de batterij van mijn Tesla te vervangen en gaf me 2% korting. Dankzij dat moment ben ik priester geworden. En daarom ben ik hier vandaag bij hem."

We wisten niet of we moesten lachen, huilen of een psychiater moesten bellen. Want precies op dat moment stormde **Sam Altman** naar binnen — rode ogen, gebroken stem — wierp zich op de kist en schreeuwde:

"Klootzak. Je hebt me voor 130 miljard dollar aangeklaagd. Je hebt verloren. En je hebt me niet eens de voldoening gegeven je het vonnis voor te lezen."

Tussen de kransen viel er één op: een enkele anjer, gestuurd vanuit het Witte Huis. Niemand heeft ooit ontdekt wie hem had gestuurd. Of iedereen wist het en deed alsof niet.

Zijn Twitter — veranderd in X, veranderd in een raadsel — was zijn handtekening. Ze tekende hem op de dag dat hij werd geboren en op de dag dat hij vertrok.

Nando

VERVOLG VII

Begrafenis van Jeff Bezos → geld, macht, nalatenschap, media

Ik verklaar in alle rust dat dit de begrafenis was die mij het meest intrigeerde — niet om het **geld**, niet om de **macht**, niet om de **nalatenschap**, niet om de **media** — maar omdat het centrale bestuur nooit enige projectie had toegestaan naar de nummer twee van het imperium, een man met financiële en fiscale bugs verspreid over de hele wereld, die door regeringen in de gaten werd gehouden en alleen werd getolereerd vanwege het grote aantal mensen dat hij in zijn infrastructuren in dienst had.

Maar dit gebrek aan helderheid weerspiegelde zich ook in de rekeningen — nooit zeker, nooit gedocumenteerd — ze gaven verwijzingen en cijfers, maar nooit bewijsstukken.

En zo was er aan het redactionele front een kleine literaire uittocht naar onafhankelijkheid begonnen, onder het motto *liever weinig en zeker dan veel en twijfelachtig*.

Maar de mensen in de kerk waren afgeleid, ze praatten over andere begrafenissen van andere mensen, en mijn oor ving een groepje vrouwen op dat zei: *"Heb je het gehoord? De Italiaanse schrijver is ook dood — die AMERICA schreef en de talen van de wereld sprak, de beroemde 225 idiomen. Die we allemaal graag mochten omdat hij gaf zonder er geld voor terug te vragen."*

Nou, dat raakte me. Het was een van die **postume successen** die mensen gewoonlijk niet meteen en met onmiddellijke ingang erkennen. Er hoeft maar één vrouw te zijn die je niet vergeet — en dan begint het virus.

Over Jeff zei de priester: *“We waren allebei kalend. Hij uit eigen keuze, ik ook.”*

Goede reis.

Nando

VERVOLG VIII

Begrafenis van Donald Trump → totaal spektakel, facties, mediacircus

De Amerikaanse grizzly — zo noemde ik hem altijd — wist zelfs in de dood in het middelpunt te blijven. Een wezen geboren voor de schijnwerpers, niet in staat een stap opzij te zetten, zelfs niet toen het doek al was gevallen.

We hadden ongewone jaren beleefd. Hij rekte Amerika op tot voorbij zijn eigen grenzen, maakte van vijftig staten vijftig staten plus tweehonderdzeven ambities, en trok zich daarna terug. Een zeldzame daad van terughoudendheid — of gewoon het lot dat even op adem kwam.

Er was het Venezolaanse hoofdstuk, toen Maduro viel in een scène die meer op film dan op geschiedenis leek. Daarna de korte fascinatie voor Groenland. Daarna de Indische Oceaan, alsof hij een persoonlijk kompas volgde dat alleen hij kon lezen.

Hij schoof de horizon altijd een stukje verder op, ook als niemand erom vroeg.

Tussen de kransen viel er één op — een enkele anjer. Geen naam van de afzender. Of niemand wist het, of iedereen wist het en koos voor stilte.

Zijn Twitter, veranderd in X, veranderd in een raadsel, was zijn echte handtekening. Ze tekende hem op de dag dat hij de zaal binnenkwam, en opnieuw op de dag dat hij vertrok.

Vaarwel, meneer de president.

Nando

VERVOLG IX

Begrafenis van Bill Gates → Technologie, Controle, Filantropie, Intelligentie

Fortuinen worden in het leven niet gebouwd — ze worden **aanvaard** en daarna met de juiste greep **beheerd**. Bill was precies dat: een kans die goed werd benut, een manier van zijn die een stijl wordt, een klasse, iets wat je eenvoudigweg niet kunt vergeten.

Ik zal nooit vergeten hoe ik hem de eerste keer buiten de campus ontmoette. Ik wist niet wie hij was, hij botste per ongeluk tegen me aan, en omdat ik jong en dom was, wilde ik hem bijna een klap geven. Maar hij — vooruitziend, oplettend, een man van deugd en scherp verstand — keek me aan en zei: *"Jongen, betaal jij twee biertjes, ik heb geen geld."* Dus haalde ik twintig dollar tevoorschijn, en het meisje nam de foto.

Wat een **klootzak** — om pas jaren later te ontdekken wie hij was.

Zijn begrafenis binnenlopen voelde als binnenlopen op een familiebijeenkomst, alleen hoorde ik niet bij zijn erfenis, en had ik er ook nooit enige ambitie naar gehad. De mensen bleven fluisteren wie hij was, wat hij was, en achter die kalme, beheerste houding van hem zat een man wiens vrijgevigheid veel verder ging dan het zichtbare.

Tijdens de preek zei de priester: *“Dankzij hem hebben we de kerk gedigitaliseerd, en nu worden de biechten in het geheim opgenomen en rechtstreeks naar de Paus gestuurd.”* Er ging een schuchter gemompel door de aanwezigen — tot hij eraan toevoegde dat hij een grapje maakte: *“Ze gaan niet naar Rome. Ze gaan rechtstreeks naar de CIA.”*

De journalisten waren ongewoon beleefd. Velen hadden voor hem gewerkt, en allemaal bleven ze om stilte vragen, want in die opgeschorte tijd **sprak Bills doodskist**.

Vaarwel, mijn vriend.

Nando

NY CITY — EPILOOG

Uiteindelijk sluit alles zo af: geen fanfare, geen applaus, niemand die je naar de deur begeleidt. Alleen jij, je naam die ergens geschreven staat, en een gang die weigert te eindigen.

Weten wat mensen zeggen als je sterft, is een voorrecht dat niemand zou mogen hebben. Het bederft het romantische idee van het einde. Het laat je zien dat de waarheid altijd te laat komt, wanneer ze nutteloos is.

Ik liep tussen de doodskisten als een werknemer van het hiernamaals, met de taak een verslag te schrijven dat niemand ooit zal lezen. En toen de beslissing over mij eindelijk kwam, aarzelde ik niet: **ik koos ervoor terug te keren als vrouw.** De sterkste, de scherpste, de meest strategische. Ze laten de wereld hen zwak noemen, alleen om te zien wie erin trapt.

Daarna vroegen ze waar ik herboren wilde worden. Ik liet ze niet uitpraten: **Amerika.** Welke staat ook, welke stad ook. Ik wilde

maar één garantie: dat de verzending deze keer door professionals zou worden afgehandeld, en dat ze bij de aflevering om een handtekening zouden vragen.

Zo weet ik dat ik echt ben aangekomen. Op de plek waar ik zal leven, en waar ik opnieuw zal sterven. Met dezelfde rust, dezelfde ironie, dezelfde korte pas als altijd.

Einde.

Nando

NOOT

"We hadden één ding gemeen — en denk niet dwaas dat het geld was. We waren allemaal dood, maar alleen zij die het verhaal vertelden, zouden nooit worden vergeten."

Ferdinando Frega